

Pháp s hành ngh trong b nh vi n hi n đ i M

T c Gi #7843;: Doanh Anh (New York Times)
Th #7913; Hai, 30 Th #225;ng 11 N #259;m 2009 15:50

M t b nh vi n ở California, M , đã cho phép pháp s hành ngh chính th c ngay trong b nh vi n.

Tuy nhiên, lu t m i ch cho phép các pháp s này th c hi n 9 lo i cúng bái cho b nh nhân trong b nh vi n.

Pháp s đ c đi l i không h n ch

B nh nhân Chang Teng Thao, ở phòng 328, c a b nh vi n Mercy, t i h t Merced, California, Hoa K , b ti u đ ng và huy t áp cao, đang đ c pháp s Va Meng Lee xoay vòng m t cu n ch xung quanh b ng đ đ i tà ma kh i b ng b nh nhân.

*Pháp s Va Meng Lee đang "ch a tr " cho B nh nhân Chang Teng Thao
b ti u đ ng và cao huy t áp ngay ở b nh vi n Mercy, Hoa K . (N h: NYT)*

Pháp s hành ngh tr c s ch ng ki n c a các bác sĩ b nh vi n. Ông nói: "Th xác c a Thao thì các bác sĩ lo, còn tôi lo ph n h n cho anh y!".

M t pháp s Hmong khác, ông Ma Vue, đang lúi húi đ t gi y đ làm l cúng cho m t em bé s sinh, t i nhà riêng khi ng i m v a r i b nh vi n v nhà. Sau đó, Ma Vue, cũng l m b m nh mê s ng đ giao ti p linh h n c a th gi i bên kia. Các pháp s này th ng không nh n ti n mà ch nh n m t con gà s ng.

Pháp s hành ngh trong b nh vi n hi n đ i M

T ác Gi ả: Doanh Anh (New York Times)

Th ứ Hai, 30 Th áng 11 N ăm 2009 15:50

M i ngày, b nh vi n Mercy ti p nh n kho ng 4 b nh nhân ng i dân t c Hmong - dân t c phía B c n c Lào di c đ n M . Nh ng b nh nhân này h u h t đ u tin r ng ma qu khi n h đau b nh.

"Đôi khi, m t b nh nhân Hmong b ti u đ ng đã đ c đ u tr thuy en gi m nh ng h c c m th y ch a an tâm. Lúc này, không còn gì có th giúp h ngoài vi c m i 1 pháp s đ n cúng cho h là t t nh t", m t y tá t i b nh vi n Mercy nói.

B nh vi n Mercy đã chính th c cho phép các pháp s Hmong đ c t do ra vào phòng b nh nhân đ th c hi n m t s "phép thu t". Đây cũng là ch ng tr nh th nghi m đ u tiên trên n c M đ đáp ng tín ng ng các b nh nhân dân t c thi u s di c đ n M ngày càng đông.

Theo m t cu c th m dò m i đây t i 60 b nh vi n l n M , cho th y h s n sàng ch p nh n các tín ng ng c a b nh nhân. B nh vi n ph s n Good Samaritan Los Angeles cho phép s n ph Hàn Qu c đ c thêm rong bi n giàu canxi và s t vào th c đ n c a h .

Hay nh thành ph Minneapolis, b nh vi n cho phép m t bà m dân t c Somali g i là Birth Doula vào đ ng bên c nh s n ph đ y m tr tình th n mà ng i Somali tin r ng s giúp "m tròn con vuông".

Xây d ng lòng tin cho đôi bên

T i h t Merced, kho ng 120 d m v phía đông nam San Francisco, b nh vi n Mercy đã m 1 ch ng tr nh hu n luy n 7 tu n cho 89 pháp s Hmong v nh ng v n đ c b n c a tây y, bao g m c lý thuy t v vi tr ng h c.

Các pháp ṣ đ̣ c̣ tham quan phòng pḥ u thụ t, nhìn vào kính hị n vị đ̣ tḥ y nḥ ng "chú vi trùng nḥ xiu" đang họ t đ̣ ng nḥ tḥ nào. Ṃ t pháp ṣ ṇ ḷ n tụ i khi nhìn tḥ y ṃ t trái tim tḥ t, bà đã yêu c̣ u hãy cho bà xem ṃ t trái tim còn đang ṣ ng?!

Pháp ṣ Ma Vue đang làm ḷ đ̣n em bé ṿ nhà ṿ i heo ṣ ng và đ̣ t g̣ y. (̣ nh: NYT) Cḥ ng trình hụ n luỵ n này nḥ m giúp gia tăng nị m tin gị a bác sĩ và c̣ ng đ̣ ng ng̣ i Hmong ̣ đây. Giám đ̣ c ḅ nh vị n cḥ ng trình hụ n luỵ n c̣ a ḅ nh vị n Mercy, tị n sĩ John Paik-Tesch, cho bị t: "Cḥ ng trình mang tên 'Xây đ̣ ng lòng tin cho đôi bên' đã nói lên tính cḥ t c̣ u tḥ c̣ a chúng tôi".

Pháp ṣ Ma Vue đang x̣ p hình nḥ n g̣ y đ̣ đ̣ t trong ḷ cúng bái. (̣ nh: NYT)

Tḥ t ra, khi c̣ ng đ̣ ng ng̣ i Hmong đ̣ n đ̣ nh c̣ cách đây 30 năm, y tá tṛ ng Marilyn Mochel đã đ̣ a ra ý ṭ ng này. Bà Mochel đã nḥ n tḥ y nḥ ng khó khăn khi áp đ̣ ng các pḥ ng pháp tây y cho nḥ ng ḅ nh nhân này. Gị i pḥ u, gây mê, truỵ n máu và ṃ t ṣ pḥ ng pháp thông đ̣ ng khác đ̣ u ḅ coi là c̣ m ḳ đ̣ i ṿ i tín ng̣ ng ng̣ i Hmong, tị n sĩ John Paik-Tesch ḳ .

Quỵ n "Ṣ đ̣ ng đ̣ c̣ a 2 ṇ n văn hóa" (The Collision of Two Cultures), c̣ a tác gị Anne Fadiman, xụ t ḅ n năm 1997, đã mô ṭ nḥ ng xung đ̣ t gị a bác sĩ Ṃ và ḅ nh nhân Hmong xung quanh tín ng̣ ng Hmong. Câu chuỵ n ḳ ṿ các bác sĩ Ṃ đã tḥ t ḅ i c̣ u ṣ ng ṃ t bé gái Hmong ḅ đ̣ ng kinh cḥ ṿ 2 bên xung đ̣ t ṿ cách cḥ a tṛ .

Ṣ vị c sau đó đ̣ c ṃ x̣ c̣ n ḳ và đi đ̣ n ḳ t lụ n: Ṇ u ḅ nh vị n cḥ p nḥ n nḥ ng tín ng̣ ng c̣ a Hmong - cho là tà ma đã hành ḥ cô bé - và ḥ c̣ áp đ̣ ng nḥ ng pḥ ng pháp tây y song song ṿ i nḥ ng tḥ ṭ c̣ cúng bái c̣ a Hmong thì cô bé đã đ̣ c c̣ u ṣ ng.

*Pháp s Va Meng Lee m c áo thêu, đeo th nh viên đ tham d
l p hu n luy n 7 tu n t i b nh vi n Mercy, Hoa K . (nh: NYT)*

Ng i Hmong tin r ng, linh h n luôn luôn "v t v ng" xung quanh ng i s ng. Các l cúng bái c a ng i Hmong th ng kèm theo c ng chiêm, chuông, tr ng, heo, gà s ng, làm b nh vi n tr nên náo lo n. Janice Wilkerson, giám đ c b nh vi n Mercy cho bi t, b nh vi n lo ng v n đ nhi m trùng cho nên ph i có ch ng trình hu n luy n cho các pháp s .

Câu chuy n x y ra cách đây đúng 10 năm tr c, năm 1999, khi m t lãnh t th t c Hmong b ho i th ru t ph i nh p vi n t i đây. Khi đó, ti n sĩ Jim McDiarmid, giám đ c n i trú b nh vi n đích thân ch a cho b nh nh n này, k l i, d i áp l c c a hàng trăm ng i Hmong, b nh vi n ch p nh n cho phép pháp s ti n hành m t bu i l c u đ cho v lãnh t tinh th n này.

M t thanh g m dài đ c đ t ngay c a ra vào phòng b nh c a v lãnh t . Vài ngày sau, s c kh e c a ông ta h i ph c nhanh đ n không ng .

"S ki n đó đã gây n t ng m nh v i các bác sĩ, đ c bi t đ i v i nh ng b nh nh n khác", ti n sĩ Jim McDiarmid nói. "Th t ra, chuy n này không có gì huy n bí c , đó là li u pháp tâm lý mà tây y chúng tôi v n áp d ng khi cho b nh nh n u ng các lo i gi d c (placebo)", Jim McDiarmid gi i thích thêm.

Kathie Culhane-Pera, giám đ c trung tâm y t West Side t i Saint Paul, cho bi t bà đã làm vi c không chính th c v i các pháp s và yêu c u b nh vi n t t h th ng báo cháy đ các pháp s đ t nhang. M t s b nh vi n ở phía B c Arizona, n i nhi u ng i da đ đang sinh s ng cũng th a thu n không chính th c v i m t s pháp s đ ti n hành các th t c c a th t c ít ng i trong b nh vi n.

Lesley Xiong, 26, bác sĩ n i trú c a b nh vi n Mercy, là m t ng i Hmong chính g c, cháu gái c a 2 v pháp s , đã th a nh n: "Khi tôi b nh, tôi v n mu n có 1 pháp s đ ng k bên, nh ng tôi v n ph i đ n b nh vi n".

Pháp s hành ngh trong b nh vi n hi n đ i M

T;c Gi#7843;: Doanh Anh (New York Times)
Th#7913; Hai, 30 Th#225;ng 11 N#259;m 2009 15:50

Tay ph i ông Thao g n các lo i thu c tây y, tay trái v n cho phép đeo bùa Hmong c a pháp s .
(nh: NYT)